

Par Latvijas ārējo tirdzniecību 2022.gada decembrī un 2022.gadā

Gada griezumā turpinās strauja preču tirdzniecības izaugsme

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2022.gada novembrī gada griezumā preču eksporta vērtība faktiskajās cenās pieauga par 20%. Preču importa vērtība novembrī gada griezumā pieauga nedaudz straujāk – par 34,2%. Tirdzniecības deficīts novembrī bija 7,3 procenti.

Novembrī gada griezumā eksporta vērtība turpināja augt gandrīz visās pamatgrupās. Vienlaikus jāatzīmē, ka straujā eksporta izaugsme

joprojām daļēji ir saistīta ar strauju eksporta cenu palielinājumu. Lielu eksporta vērtības pieauguma daļu turpināja nodrošināt minerālo produktu eksports. Būtiski pieauga arī graudaugu kultūru, elektroierīču un iekārtu, dzērienu, sauszemes transportlīdzekļu, kā arī piena un piena produktu eksporta vērtība. Savukārt negatīva ietekme eksporta izaugsme, pārsvarā cenu samazinājuma dēļ bija dzelzs un tērauda eksporta vērtības samazinājumam.

Novembrī, nedaudz straujāk nekā kopējais preču eksports, gada griezumā pieauga eksports uz **ES valstīm** – par 21,9%. Eksporta vērtība būtiski palielinājās uz Igauniju (minerālie produkti, elektroierīces), Somiju (minerālie produkti, koksne), Lietuvu (elektroierīces, piena produkti), Nīderlandi (eļļas augu sēklas, jaukti ķīmiskie produkti) un Spāniju (graudaugi).

Palielinājās eksports arī uz **NVS valstīm** – par 18,8%. Pieauga eksporta vērtība uz Kazahstānu (transportlīdzekļi, dzērieni) un Krieviju (dzērieni).

Eksporta apjomi novembrī pieauga arī uz **pārējām valstīm** – par 14,5%. Šajā valstu grupā straujāk eksporta vērtība palielinājās uz Saūda Arābiju, Mozambiku (uz abām – graudaugi), Ukrainu (minerālie produkti) un ASV (elektroierīces, jaukti ķīmiskie produkti), savukārt tā saruka uz Apvienoto Karalisti (koksne) un Alžīriju (graudaugi).

Preču imports novembrī gada griezumā pieauga lielākajā daļā preču pamatgrupu. Tostarp, cenu palielinājuma dēļ, īpaši strauji palielinājās minerālo produktu importa vērtība. Pieauga arī sauszemes transportlīdzekļu, elektroierīču un iekārtu, dzērienu, kā arī dzīvnieku vai augu tauku un eļļu imports.

Kopumā gada janvārī–novembrī eksports pārsniedza pagājušā gada 11 mēnešu apjomus par 30,5%, bet preču imports šajā laikā bija par 35,3% lielāks nekā pirms gada.

Tālāku eksporta izaugsmi turpinās negatīvi ietekmēt kara darbība Ukrainā, kuras dēļ ir traucētas līdzšinējās izejvielu piegāžu ķēdes. Uzņēmumiem, kuri bija saistīti ar karā iesaistīto valstu tirgiem, šajā situācijā jāpārorientē piegāžu iespējas un jāmeklē jauni preču noieta tirgi. Tāpat eksportētāju konkurētspēju negatīvi ietekmē pasaulē vērojama cenu kāpums precēm, tai skaitā energoresursiem.

